

gólne tomy komentarza będą obejmowały po 2 woluminy, do NT zaś 12 tomów po 1 woluminie. Dotychczas ukazało się ze ST 5 woluminów: Genesis, Exodus, Machabejskie, Tobiasz, Estera i Judyta, a z NT 7 woluminów: 2 wol. Wstępu, Dzieje Apostolskie, Listy więzienne, List do Hebrajczyków, Listy katolickie i Apokalipsa. W tym roku są składane 2 wol. ze ST (księgi XII Proroków) i 1 wol. z NT (Listy do Koryntian).

Pod redakcją wykładowców sekcji biblijnej (bp Strąkowski, ks. Łach i ks. Gryglewicz) prowadzi się prace nad wydaniem w Pallottinum 3-tomowego wstępu do ksiąg biblijnych, przy współpracy innych biblistów, przeważnie dawnych studentów KUL.

Za wiedzą Rektora KUL rozpoczęło się przygotowanie do opracowania pierwszych w Polsce słowników języków biblijnych, hebrajskiego i greckiego. Inicjatywa ta została podana do wiadomości przez mówiącego (ks. St. Łach) na XVIII zjeździe Orientalistów Polskich w Warszawie (24 X 1964) i została przyjęta przychylnie jako zamierzenie niezmiernej wagi dla nauki i kultury polskiej.

Ponadto wszyscy wykładowcy na sekcji biblijnej KUL razem z profesorami ATK i profesorami niektórych Zakładów Teologicznych w Polsce są zaangażowani czynnie w opracowaniu pierwszego przekładu całej Biblii z języków oryginalnych, którą to pracą kieruje ks. doc. dr A. Jankowski, były wykładowca KUL.

Wykładowcy Pisma św. KUL współpracują również w wydawaniu czasopisma „Ruch Biblijny i Liturgiczny”, redagowanego obecnie przez wykładowcę KUL ks. doc. dr Stanisława Grzybka, jako zwyczajni współpracownicy albo jako członkowie redakcji (ks. F. Gryglewicz i ks. St. Łach).

Do ostatnich też czasów dwaj wykładowcy sekcji biblijnej KUL byli redaktorami „Roczników Teologiczno-Kanonicznych” (najpierw ks. Gryglewicz a później ks. Łach), gdzie publikowano wiele prac z zakresu biblistyki.

Wykładowcy sekcji biblijnej KUL ogłaszali swe prace zagranicą, jak w Rzymie (ks. Gryglewicz, ks. Romaniuk), w Belgii i Hiszpanii (ks. Łach), w Niemczech (ks. Romaniuk), w Anglii (ks. Gryglewicz), w Ameryce (ks. Gryglewicz, ks. Romaniuk) oraz we Francji (ks. Romaniuk).

Na specjalną uwagę zasługują dłuższe artykuły, ogłaszane w „Studiach Biblijnych” przez księży: Gryglewicza, Strąkowskiego i Łacha oraz obszernie rozprawy ks. Stysia: *Egzegetyczne podstawy tłumaczenia maryjnego Rdz 3, 15* („Roczniki Teol.-Kan.”, 1 (1949) 11—110), *De antithesi Eva-Maria eiusque relatione ad Protoevangelium apud Patres* („Collect. Theol.”, 23 (1952) 318—363), *Sitne Justinus revera auctor interpretationis christologico-mariologicae Gen 3,15* („Roczniki Teol.-Kan.”, 3 (1956) 70—128). Należy też tu wspomnieć oddzielne rozprawy monograficzne, jak *Biblijne ujęcie stworzenia świata wobec nauki* ks. St. Stysia, mające 4 wydania, *Dekalog, ustalenie i wyjaśnienie tekstu* ks. St. Łacha, *Manuskrypty z Qumran a Nowy Testament* ks. bpa H. Strąkowskiego, *Niewolnicy w Nowym Testamencie*, *Archeologiczne odkrycia w egzegezie Nowego Testamentu* ks. F. Gryglewicza, i ks. J. Stępień, *Autentyczność listów do Tesaloniczan*.

Reasumując osiągnięcia sekcji biblijnej na KUL w ostatnim XX-leciu, możemy być dumni z tych osiągnięć, zarówno organizacyjno-dydaktycznych (większa ilość wykładowców i studentów), jak i naukowych. Te ostatnie byłyby jeszcze większe, gdyby nie trudności obiektywne, na które każda działalność ludzka zawsze napotyka.

Ks. Stanisław Łach

PIĄTE DNI SKUPIENIA POLSKICH BIBLISTÓW
ZAKOPANE, 1 — 2 IV 1964 r.

Na dni skupienia polskich profesorów Pisma św. składały się nabożeństwa i konferencje. Mszą św. i konferencją o zadaniach profesora Pisma św. J.E. ks. biskup Henryk Strąkowski (KUL) rozpoczął dni skupienia.

Tematem wszystkich konferencji była idea zbawienia. W pierwszym dniu o wierze u św. Pawła mówił ks. W. Gnutek (Tarnów), a o Bogu jako zbawcy na podstawie Starego Testamentu — ks. A. Kubik (Opole). W dwóch następnych konferencjach były opracowane: postać Sługi Bożego (J.E. ks. bp H. Strąkowski) i Chrystusa Pana jako Zbawcy na podstawie pierwszego listu św. Piotra (ks. L. Ostrowski, Warszawa).

W drugim dniu idee dnia pojednania w Starym Testamencie przedstawił ks. E. Zawiszewski (Pelplin), a naukę św. Jana o zbawczej roli Chrystusa Pana — ks. A. Janczak (Stadniki). Konferencja ks. W. Gnutka o nadziei u św. Pawła zakończyła dni skupienia.

Ks. P. G.